

Świadczenia opiekuńcze

§ Podstawa prawna

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.

Miejsce i termin składania wniosków

Wnioski składa się w każdym czasie w:

**Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie
16 -400 Suwałki,
ul. Filipowska 20**

Świadczenia rodzinne (opiekuńcze) przysługują:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
 - a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990, 1948 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60, 858 i 1543), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

Świadczenia rodzinne przysługują w/w osobom jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia pielęgnacyjne – 1 583 zł miesięcznie

Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przysługuje:

1. matce lub ojcu,
2. opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka),
3. osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
4. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Wymagane dokumenty:

- pisemny wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
- orzeczenie o niepełnosprawności dziecka lub o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- inne dokumenty w przypadku gdy okoliczności sprawy mają wpływ na prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Sposób załatwienia sprawy:**Termin**

Decyzja administracyjna o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń

do 30 dni od daty złożenia wniosku wraz z kompletem dokumentów

Terminy realizacji świadczeń

Pierwsza wypłata świadczeń następuje w terminie miesiąca od daty wydania decyzji ustalającej prawo do świadczeń. Następne wypłaty realizowane są w okresach miesięcznych i następują od 20 do końca każdego miesiąca.

Specjalny zasiłek opiekuńczy – 620 zł miesięcznie

(uprawnienia ustala się na okres zasiłkowy, który trwa od 1 listopada do 31 października roku następnego)

Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługuje:

1. osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:
 - nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
 - rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowejw celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Warunki uzyskania świadczeń :

- gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę i rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **764 zł ***,

* W przypadku gdy dochód przekracza kwotę uprawniającą do specjalnego zasiłku opiekuńczego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, zasiłek przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje.

Wymagane dokumenty:

- 1) pisemny wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 2) orzeczenie o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 3) dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:
 - a) zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, dotyczące każdego członka rodziny;
 - b) zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, zawierające informacje odpowiednio o:
 - formie opłacanego podatku,
 - wysokości przychodu,
 - stawce podatku,
 - wysokości opłaconego podatkuw roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;
 - c) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
 - d) umowę dzierżawy - w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,
 - e) umowę o wniesieniu wkładów gruntowych - w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
 - f) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,
 - g) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,
 - h) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:
 - zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
 - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,

- i) dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu,
 - j) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany - w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
 - k) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu - w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;
- 4) kartę pobytu - w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990, 1948 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60 i 858), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
 - 5) kartę pobytu i decyzję o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy;
 - 6) odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację albo odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka - w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko;
 - 7) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Sposób załatwienia sprawy:	Termin
Decyzja administracyjna o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń	do 30 dni od daty złożenia wniosku wraz z kompletem dokumentów
w sytuacji naboru wniosków na nowy okres zasiłkowy przy złożeniu wniosku od 1 lipca do 31 sierpnia (w lipcu wnioski przyjmowane są wyłącznie drogą elektroniczną)	do 30 listopada
w sytuacji naboru wniosków na nowy okres zasiłkowy przy złożeniu wniosku od 1 września do 31 października	do 31 grudnia
w sytuacji naboru wniosków na nowy okres zasiłkowy przy złożeniu wniosku od 1 listopada do 31 grudnia	do ostatniego dnia lutego następnego roku

Terminy realizacji świadczeń:

Pierwsza wypłata świadczeń następuje w terminie miesiąca od daty wydania decyzji ustalającej prawo do świadczeń. Następne wypłaty realizowane są w okresach miesięcznych i następują od 20 do końca każdego miesiąca.

Zasiłek pielęgnacyjny - 184,84 zł miesięcznie (od 1 listopada 2019 r. - 215,84 zł)

Warunki uzyskania świadczeń :

- posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności przez dziecko do 16 roku życia,
- posiadanie orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności pod warunkiem, że niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia,
- posiadanie orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- ukończenie 75 roku życia,
- brak uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego.

Wymagane dokumenty:

- pisemny wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego,
- orzeczenie o niepełnosprawności dziecka do 16 roku życia,
- orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności w przypadku osób po 16 roku życia.

Sposób załatwienia sprawy:

Termin

Decyzja administracyjna o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń

do 30 dni od daty złożenia wniosku wraz z kompletem dokumentów

Terminy realizacji świadczeń

Pierwsza wypłata świadczeń następuje w terminie miesiąca od daty wydania decyzji ustalającej prawo do świadczeń. Następne wypłaty realizowane są w okresach miesięcznych i następują od 20 do końca każdego miesiąca.